

Welkom in de Ooijpolder

Hans de Kroon

Radboud University

Dramatische afname in insectenbiomassa over 27 jaar

Boer praat mee over milieuschade

BIODIVERSITEIT Landbouwers, ecologen, banken en voedingsindustrie bespreken binnenkort het verdwijnen van soorten.

Joop Bouma
REDACTIE DUURZAAMHEID & NATUUR

Wetenschappers en natuurorganisaties gaan met de boeren en andere partijen uit de agrarische sector praten over de toekomst van de landbouw in Nederland. Ook banken zoals de Rabobank, grote voedingsbedrijven zoals Unilever en zuivelgiganten zoals FrieslandCampina wor-

transitie in de landbouw niet mag worden overgelaten aan de politiek alleen. "Dit is een kwestie die ons allemaal raakt en die we ons allemaal moeten aantrekken."

De Tweede Kamer besloot deze week, na publicatie van de studie over de grote sterfte onder vliegende insecten, dat er een hoorzitting zal komen over de milieucrisis in de landbouw.

Louise Vet, directeur van het Ne-

Deltaplan Biodiversiteitsherstel

*In actie voor een rijker
Nederland*

SAMEN VOOR
BIODIVERSITEIT

Meer natuur in het boerenland van Ooijpolder en Groesbeek

Geplaatst op 9 juli 2021

Wie in het landschap investeert zal natuur oogsten. Vanuit dit motto zet Tiny Wigman zich al sinds 2001 in voor meer natuur in het boerenland van de Ooijpolder en Groesbeek. Dit doet zij vanuit de speciaal daarvoor opgerichte stichting Via Natura. Het doel: een samenhangend netwerk van groene natuuraders door het boerenland, te beginnen bij de Ooijpolder. Het project is een van de drie winnaars van de prijsvraag 'Basiskwaliteit Natuur realiseren' van Vogelbescherming.

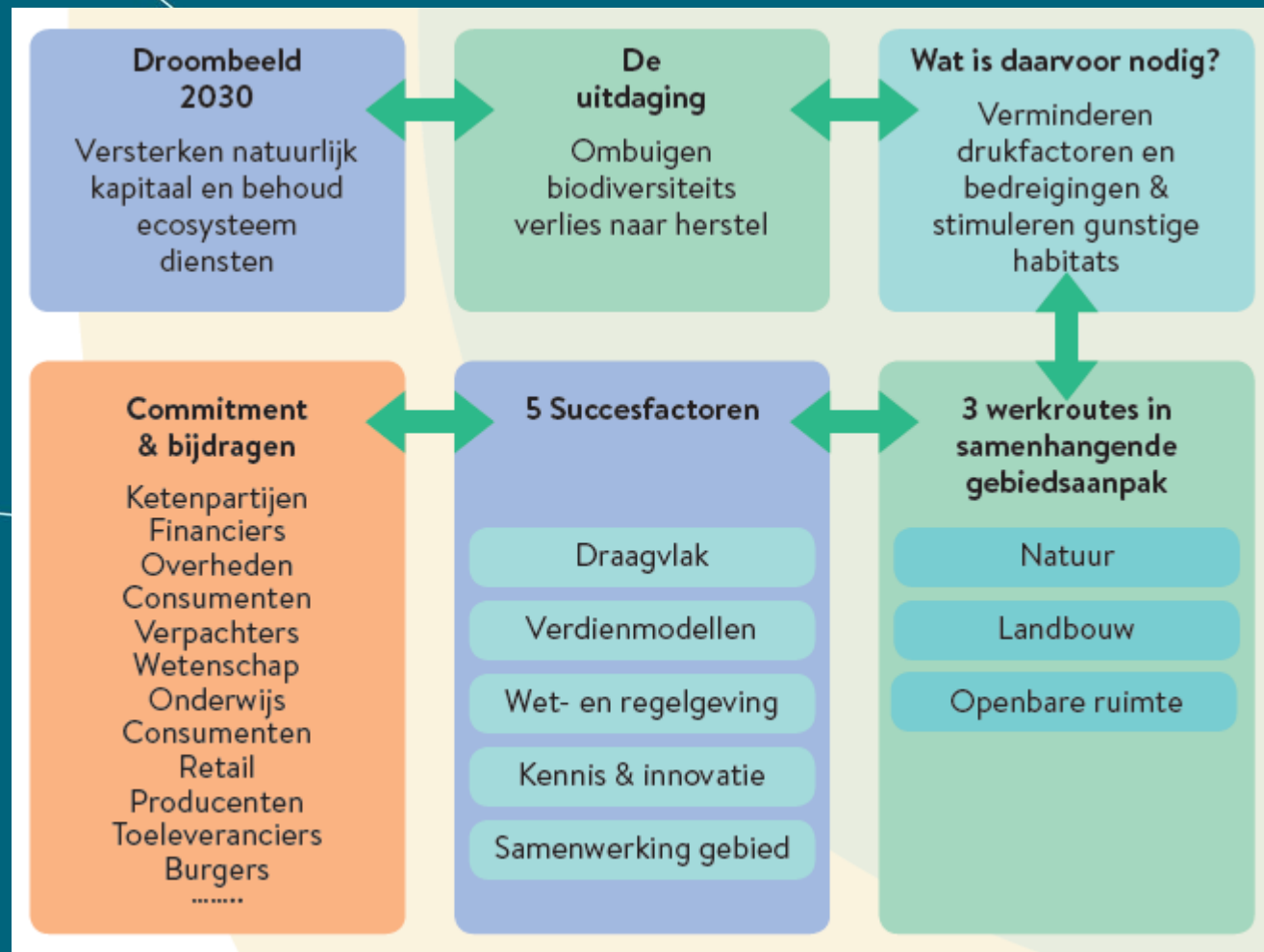
Onderzoeksprogramma 'Living Labs voor het herstel van biodiversiteit in het landelijk gebied'

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

nationale
wetenschaps
agenda

Living Labs voor het herstel van biodiversiteit in het landelijk gebied

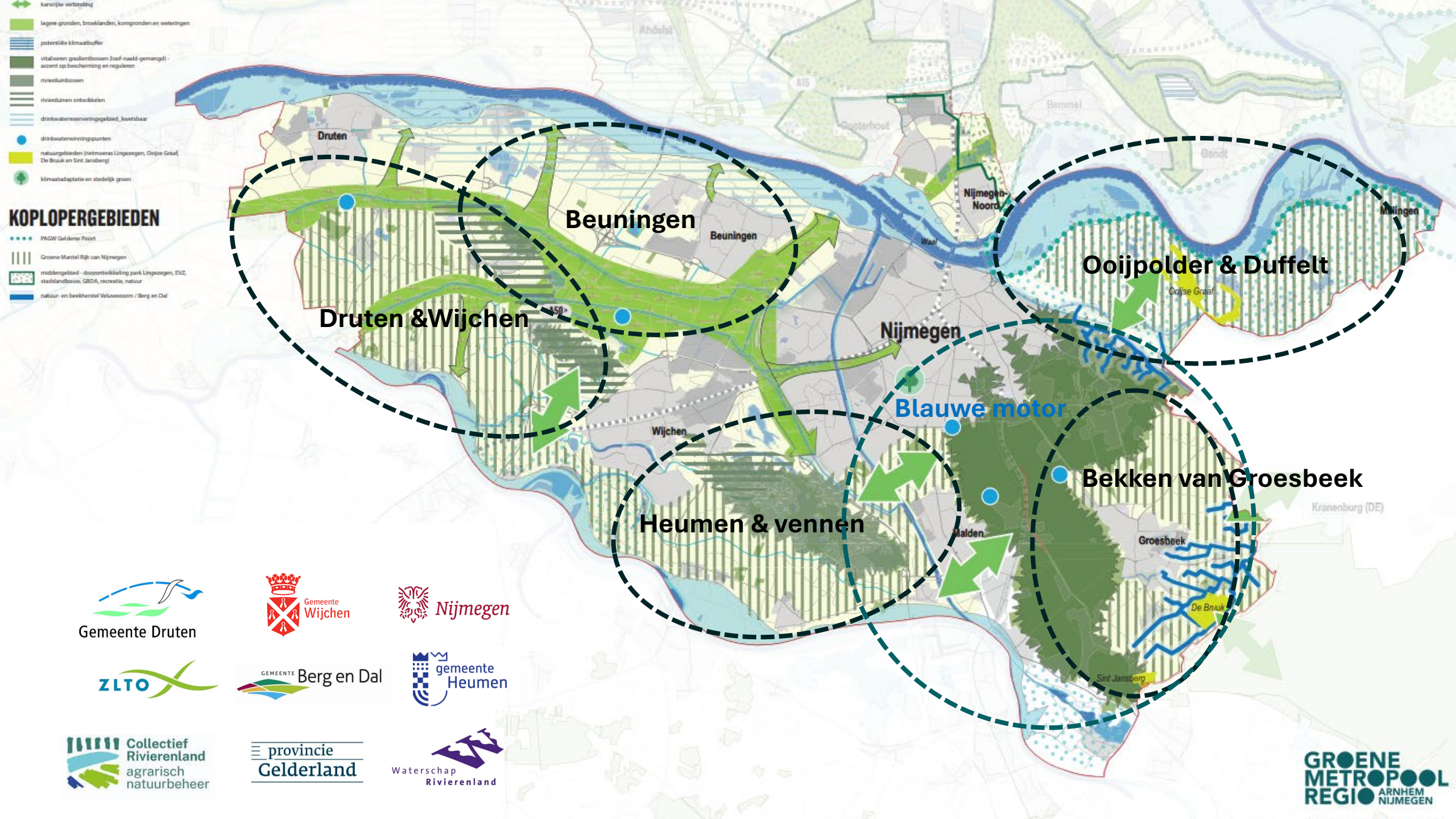
Begeleidingscommissie

Louise Vet (vz)

Petra van Egmond, Saskia Ligthart (LNV),
Liesje Mommer (WUR), Katrien Termeer
(WUR), Evelien Verbij (BoerenNatuur),
Coenraad Krijger (IUCN), Derkjan
Stobbelaar (HVHL), Harm Veenenbos

Living Lab Ooijpolder
Living Lab Alblasserwaard
Living Lab B7 Bollenstreek

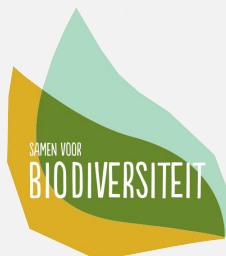

Living Lab

Ooijpolder-Groesbeek

Huub Ploegmakers | 20 mei 2025

**nationale
wetenschaps
agenda**

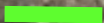
Living Lab
Ooijpolder-Groesbeek

Experimenten met biodiversiteitsherstel

Groenblauwe dooradering

 Landschapselementen

Waarom deden agrariërs mee?

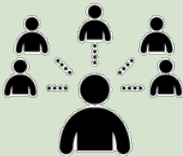
Begrip van biodiversiteit

Erkenning van vakmanschap

Boeren *kan* met natuur

Kennis en ervaringen delen

Experimenteren in de praktijk

Vertrouwensband

Financieel aantrekkelijk

Keten en consument betrokken

Zeggenschap

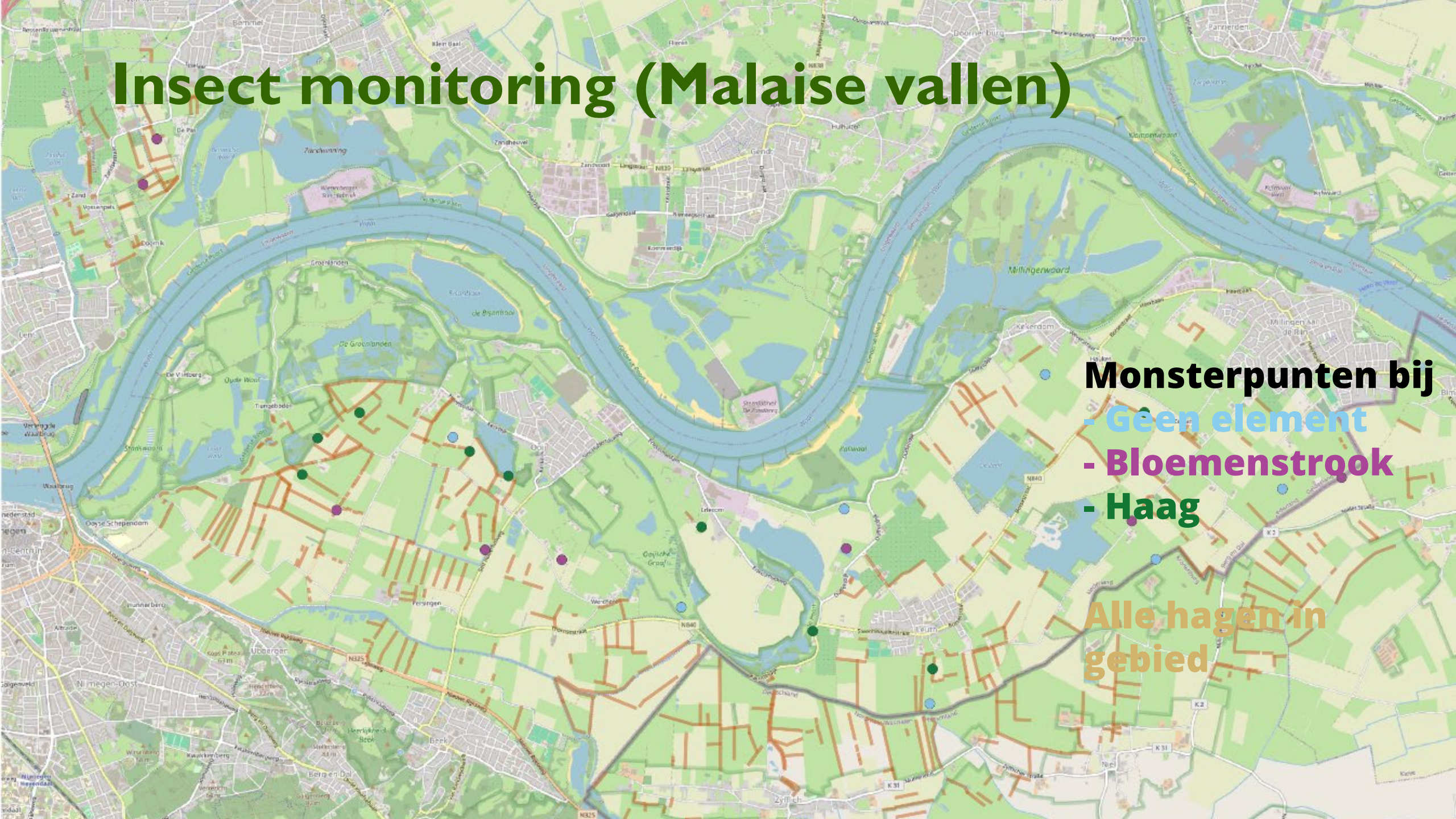

Lange termijn zekerheid

Waarom is het hier gelukt?

Insect monitoring (Malaise vallen)

Monsterpunten bij

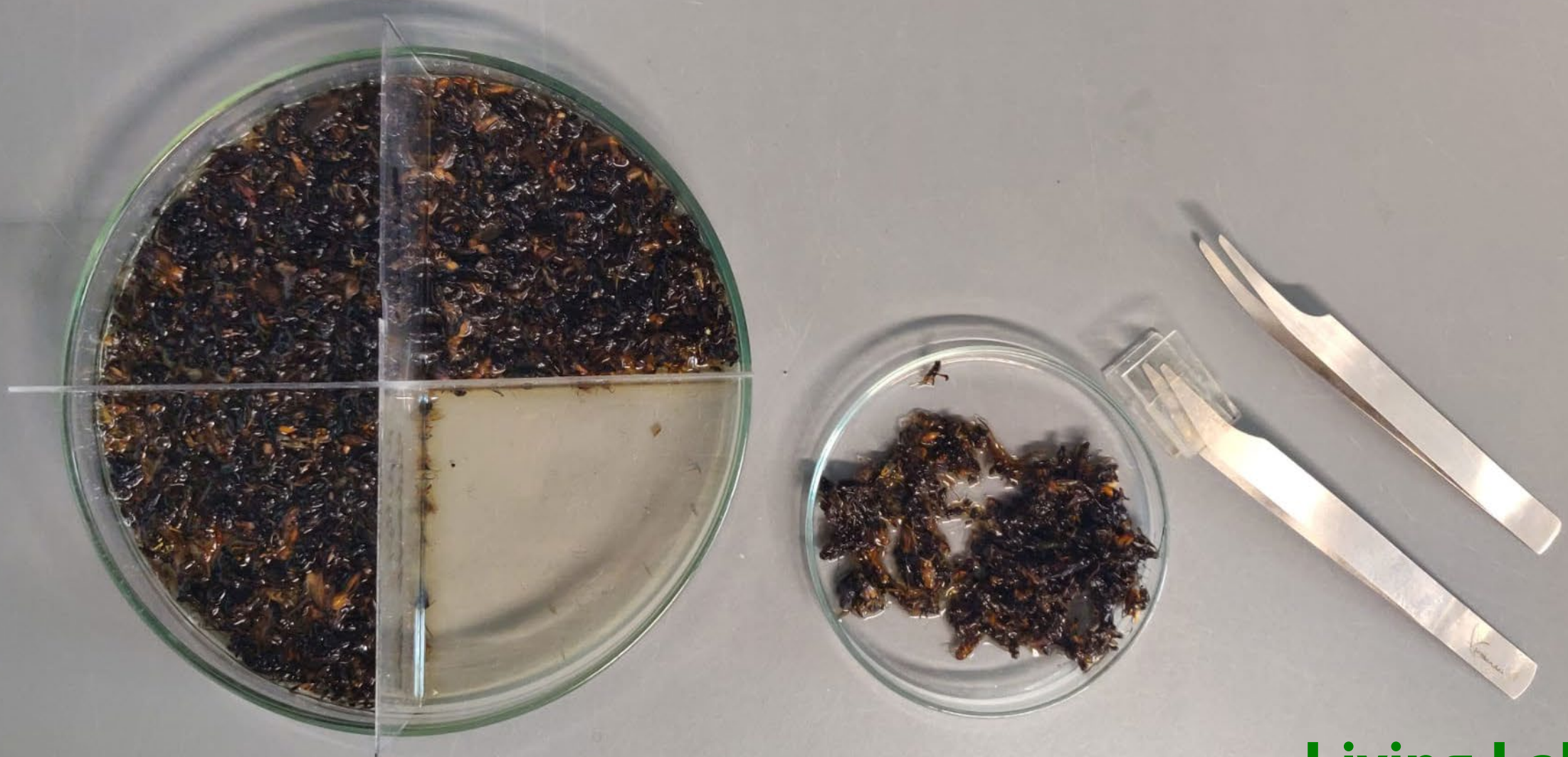
- Geen element

- Bloemenstrook

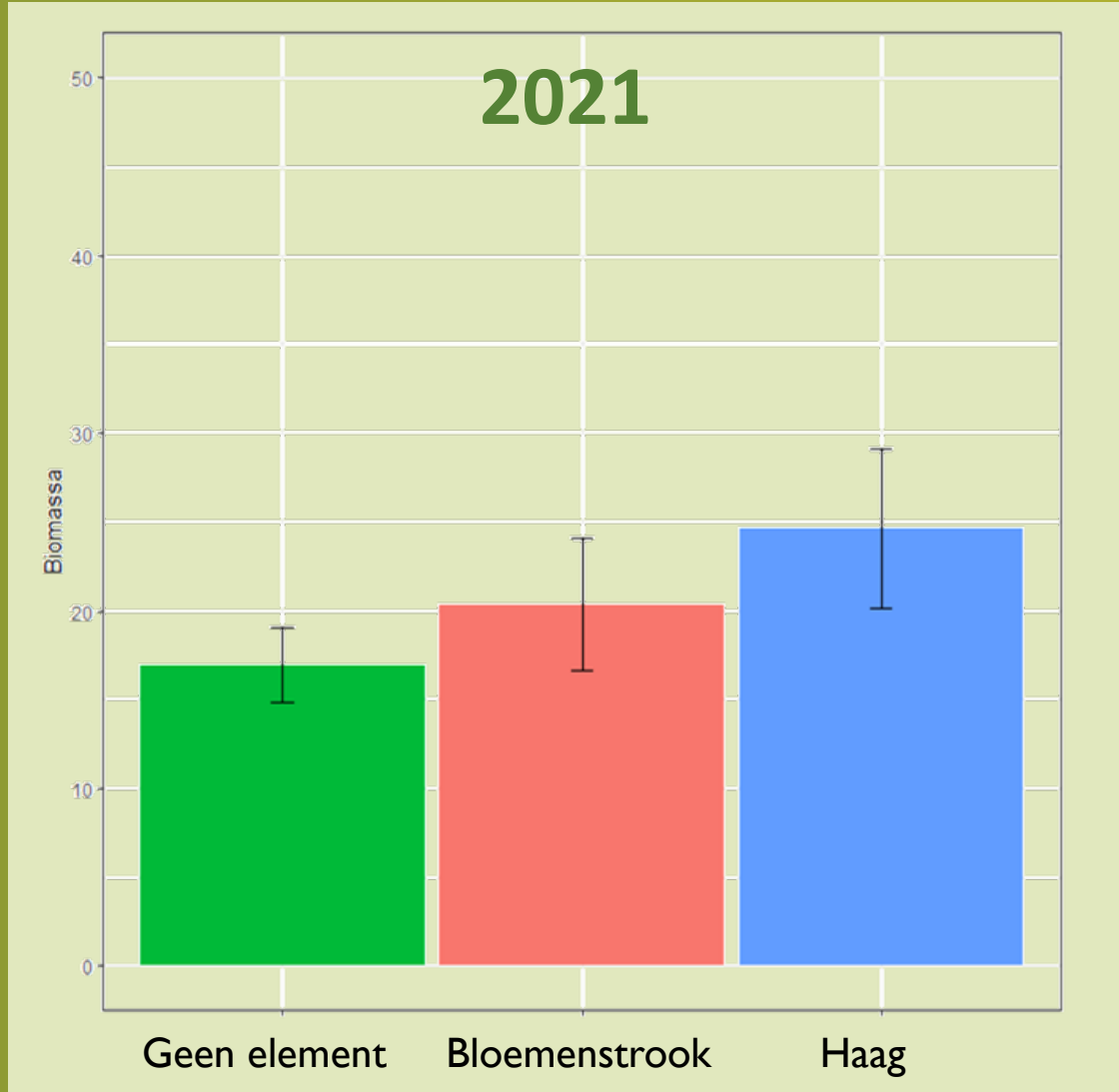
- Haag

**Alle hagen in
gebied**

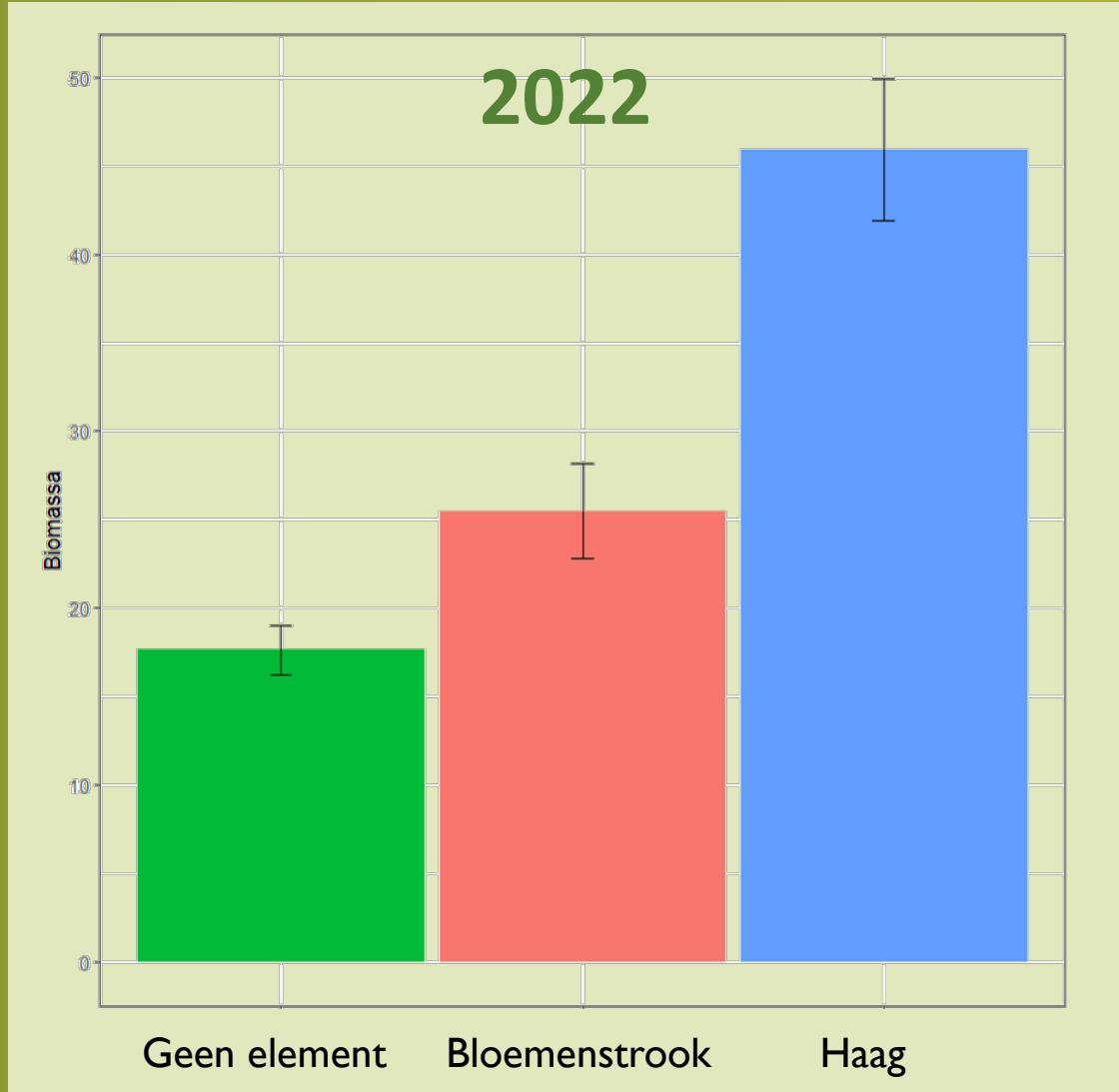
Wat zijn de ecologische effecten?

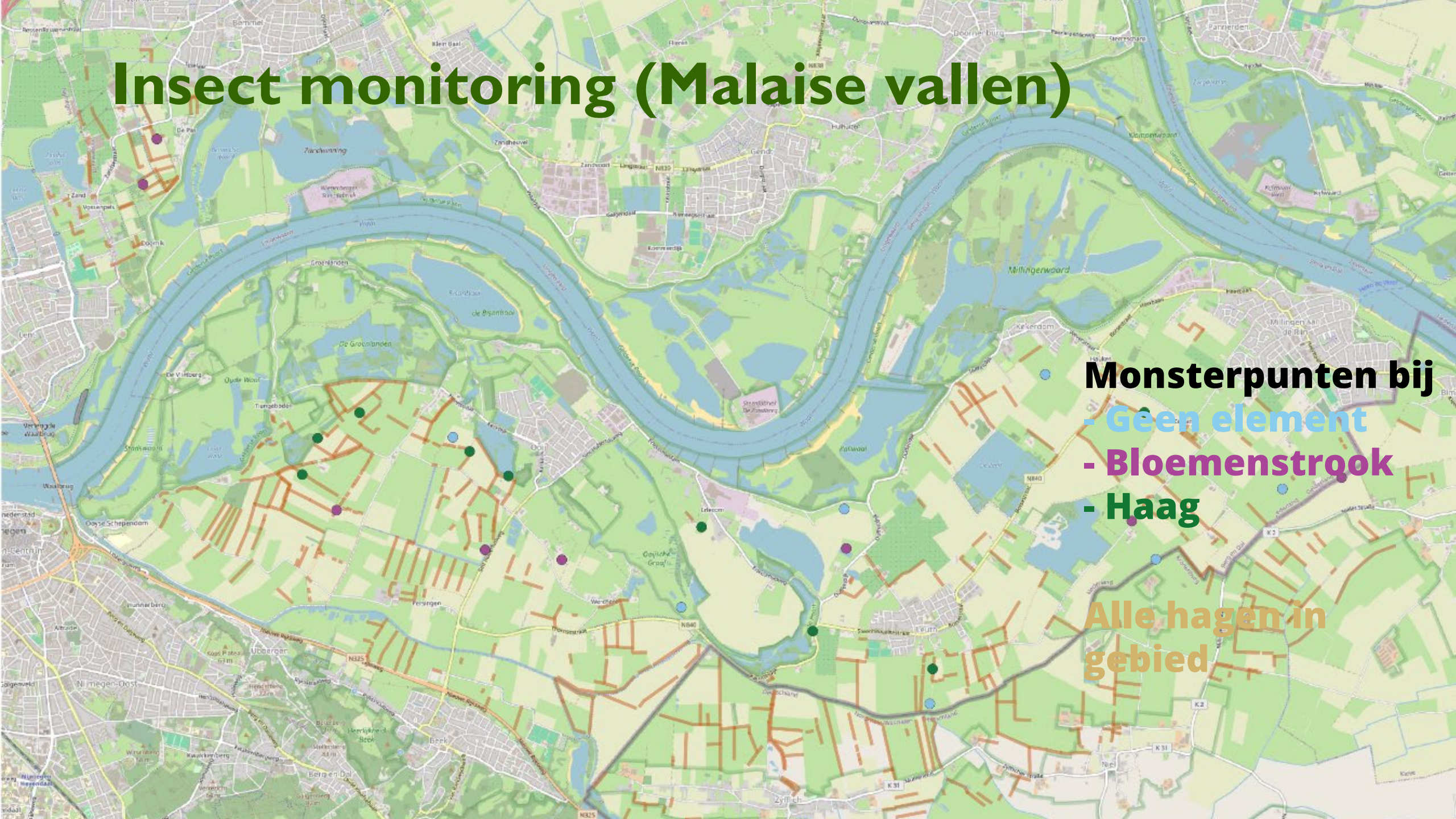
Wat zijn de ecologische effecten?

Wat zijn de ecologische effecten?

Insect monitoring (Malaise vallen)

Monsterpunten bij

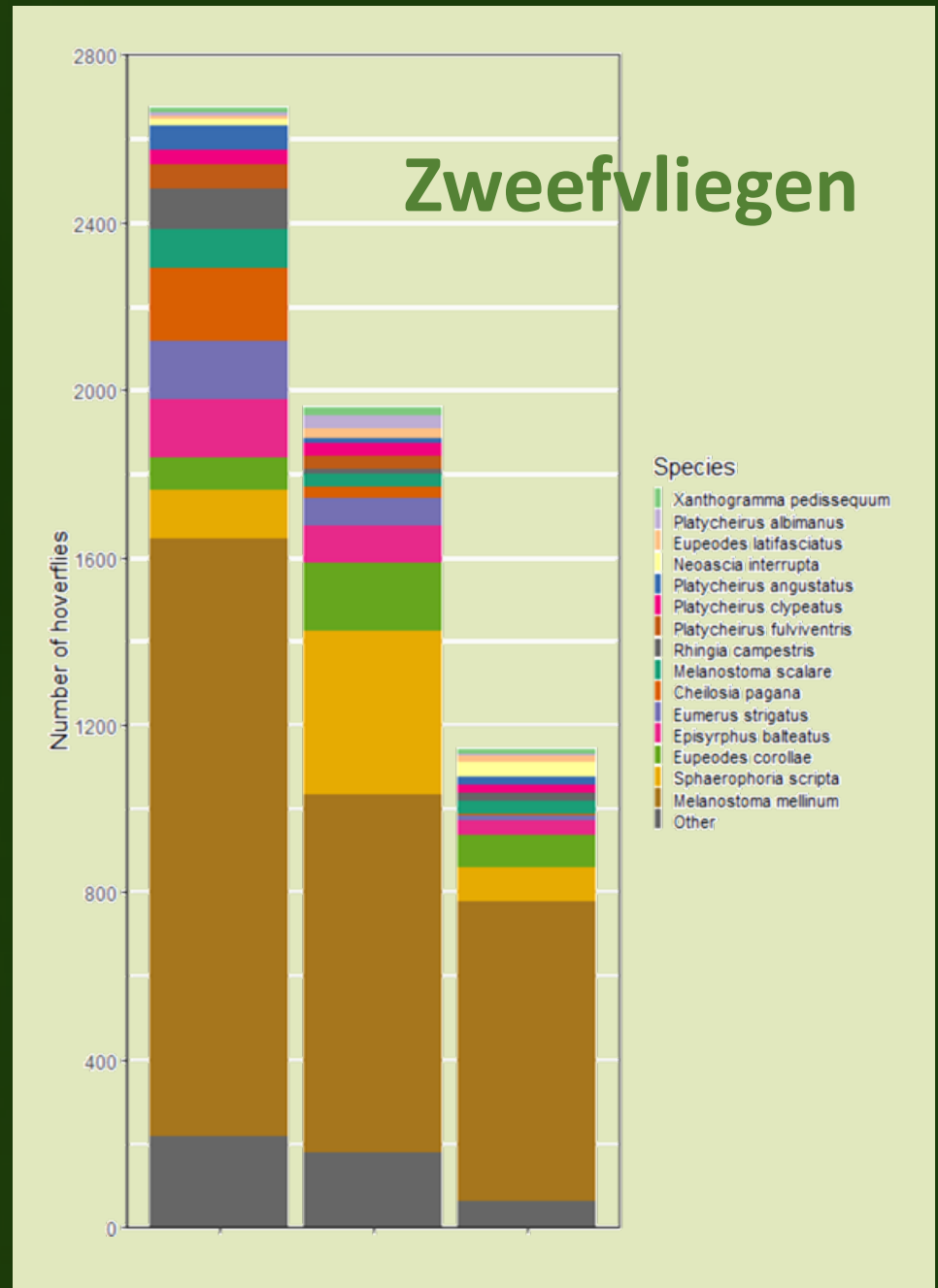
- Geen element

- Bloemenstrook

- Haag

Alle hagen in gebied

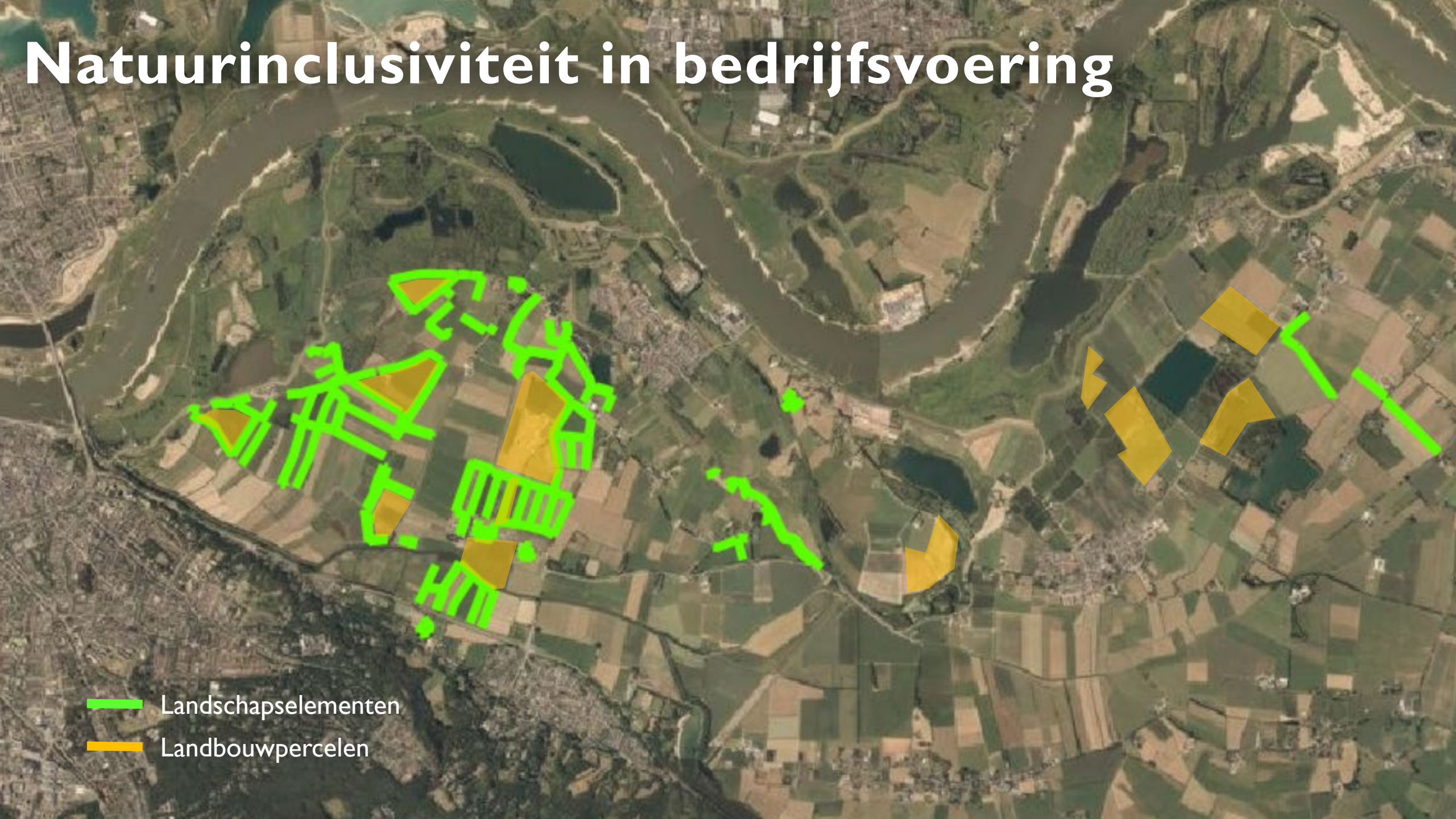
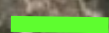
Wat zijn de ecologische effecten?

Wat zijn de lessen?

- **Aanpak op landschapsschaal:**
 - Netwerkperspectief op landschapselementen
 - Hoge ambitie: 10% dooradering, robuuste combinaties
 - Gewerkt aan gemeenschappelijke basis (LOP)
- **Aantrekkelijke regeling:**
 - Duurzame financiering door langjarige contracten (30 jr)
 - Vergoeding beheer (publiek) én grond (privaat)
 - Maatwerk per bedrijf en vergroten van begrip en kennis

Natuurinclusiviteit in bedrijfsvoering

-
- The image is an aerial photograph of a rural landscape, likely in the Netherlands, showing a patchwork of agricultural fields, a winding river, and some forested areas. Overlaid on the map are two types of highlights: bright green outlines and solid orange fills. The green outlines represent 'Landschapselementen' (landscape elements), which include various shapes such as linear features, clusters, and individual parcels. The orange fills represent 'Landbouwpercelen' (agricultural parcels), which are mostly rectangular or polygonal shapes. A legend in the bottom-left corner identifies these two categories.
- Landschapselementen
 - Landbouwpercelen

Wanneer gaan boeren hiermee aan de slag?

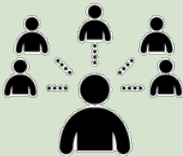
Begrip van biodiversiteit

Erkenning van vakmanschap

Boeren *kan* met natuur

Kennis en ervaringen delen

Experimenteren in de praktijk

Vertrouwensband

Financieel aantrekkelijk

Keten en consument betrokken

Zeggenschap

Lange termijn zekerheid

Living Lab
Ooijpolder-Groesbeek

Wanneer gaan boeren hiermee aan de slag?

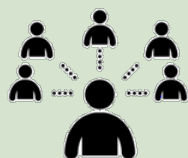
Begrip van biodiversiteit

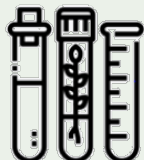
Erkenning van vakmanschap

Boeren *kan* met natuur

Kennis en ervaringen delen

Experimenteren in de praktijk

Vertrouwensband

Financieel aantrekkelijk

Keten en consument betrokken

Zeggenschap

Lange termijn zekerheid

Living Lab
Ooijpolder-Groesbeek

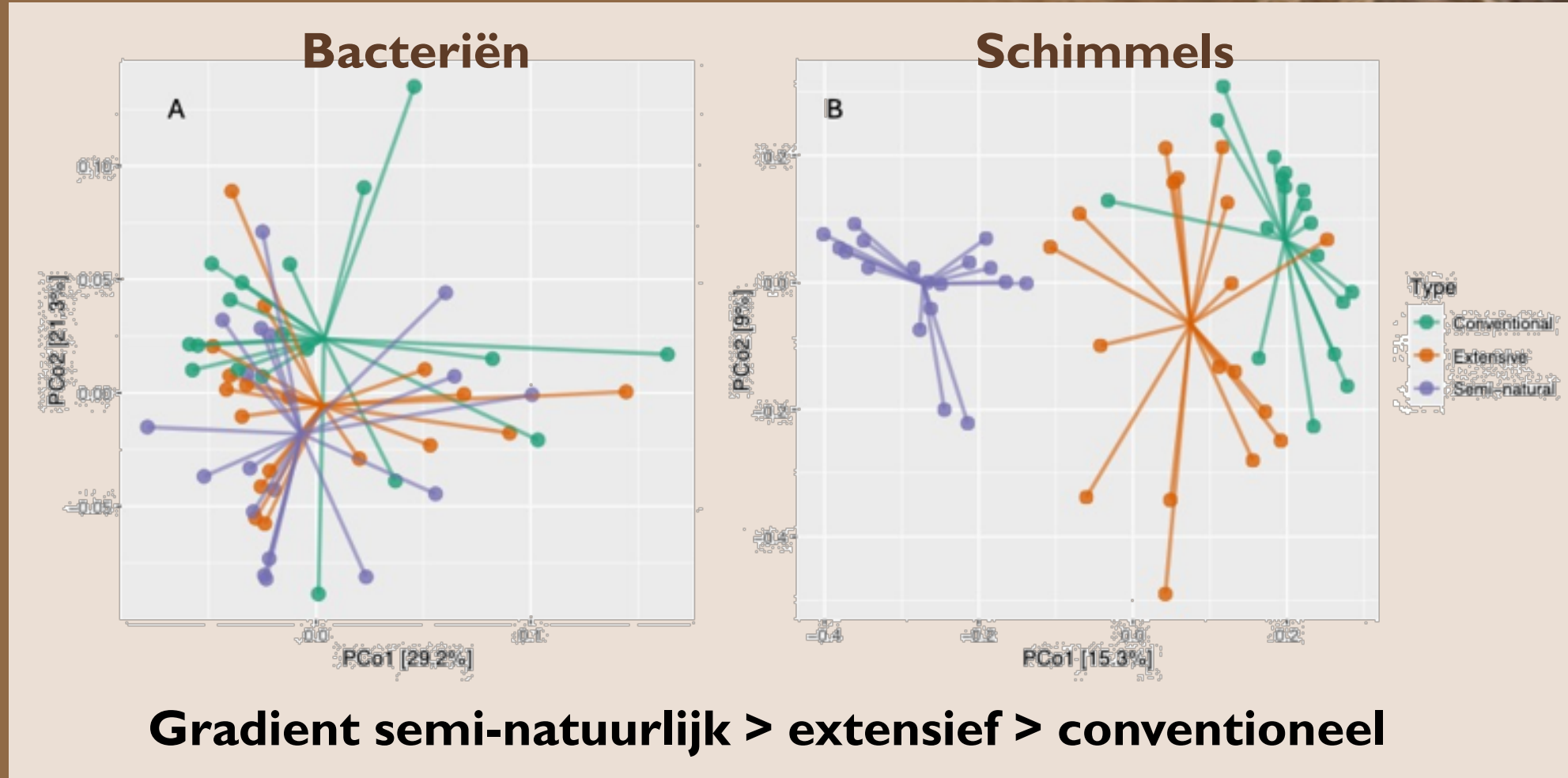

Living Lab
Ooijpolder-Groesbeek

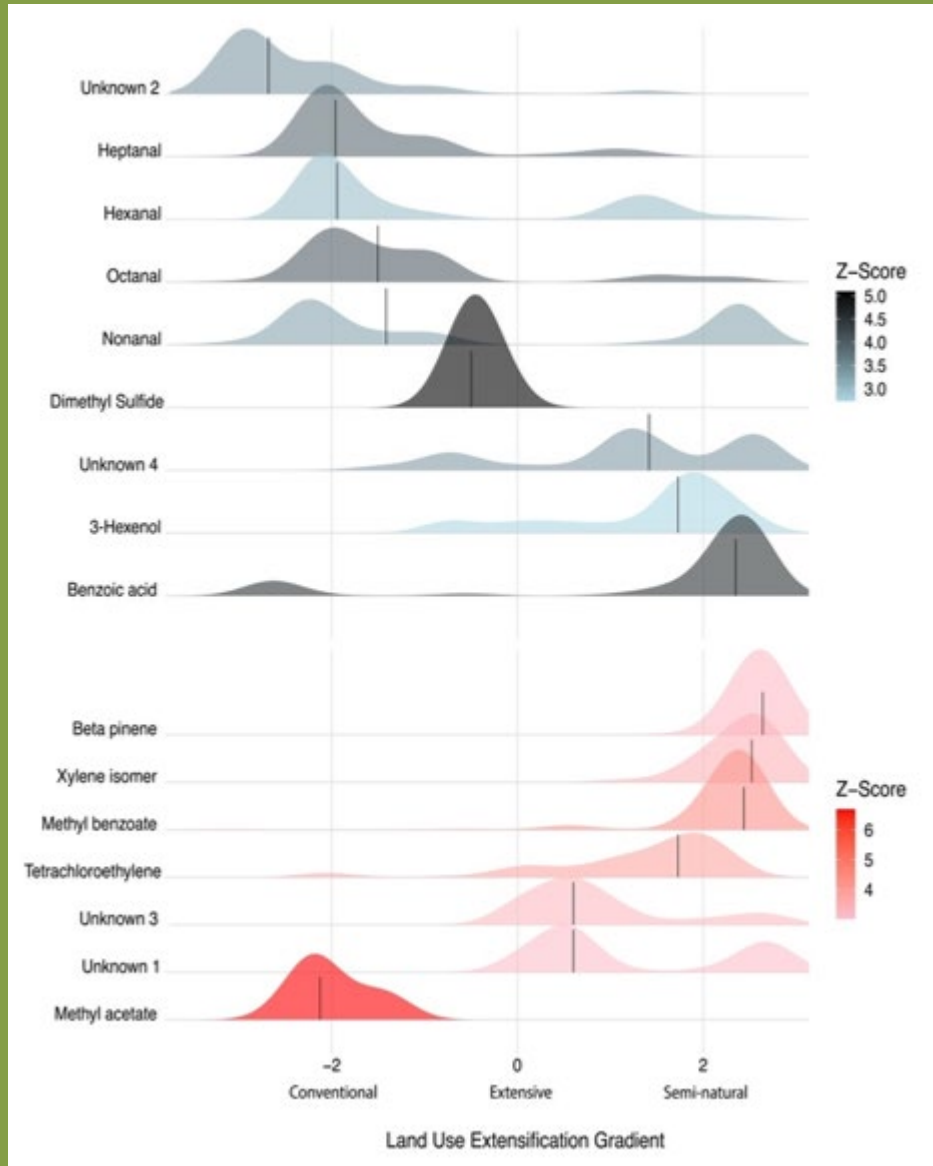
Hoe staat het bodemleven ervoor?

Hoe staat het bodemleven ervoor?

Boone et al. (2025) Soil Biol Biochem

Vluchtige stoffen als proxie voor het bodemleven

Boone et al. (2025)
Soil Biol Biochem

Living Lab
Ooijpolder-Groesbeek

Wat zijn de lessen?

- **Belang van kennisdeling en uitwisseling:**
 - Studiegroepen (kringen) rond biodiversiteitsherstel
 - Delen resultaten en inzichten uit lopend onderzoek
 - Bedrijfsbezoeken en excursies: delen van kennis en ervaringen
- **Praktijkexperimenten: samen aan de slag:**
 - Veel animo bij agrariërs om met maatregelen aan slag te gaan
 - Veel onderzoek dat laat zien dat ze werken voor boer en natuur
 - Belangrijk om op grotere schaal ervaring op te doen in praktijk
'Als je het kruidenrijke zaadmengsel krijgt, begint het pas'

Algemene lessen agrarisch natuurbeheer

- **Kern gebiedsgerichte aanpak van agrarisch natuurbeheer:**
 - Maatwerk door afstemmen maatregelen op lokale omstandigheden
 - Stimuleren *ruimtelijke concentratie* door brede deelname agrariërs
- **Voldoende en langjarig belonen van agrariërs:**
 - Vergoeding voor beheer én waardedaling grond; private financiering
 - Belonen noodzakelijk, maar onvoldoende: faciliteren gezamenlijk leren
- **Waar leg je de nadruk op?**
 - Gebieden waar doelbereik potentieel het grootst is
 - Gebieden waar sprake is van energie en onderling vertrouwen

